

MAANPUOLUSTUSVÄEN
LEHTI

Karjalan *pojat*

N:o 9 / 1962
10 vuosikerta

Joulukuu

KANSA, JOKA PIMEYDESSÄ VAELTAA, NÄKEE SUUREN VALKEUDEN; JOTKA ASUVAT KUOLEMAN VARJON MAASSA, NIILLE LOISTAA VALKEUS. Jes. 9 : 1.

Profeetta näki kansansa tulevaisuuden synkkänä ja lohduttomana. Se oli pimeydessä kulkua, vieläpä kuoleman varjon laaksossa. Oli kuin korpivaelluksen vaivat, Baabelin vankeuden kolkkaus ja Jumalasta luopumisen kirous olisivat yhtyneet raskaaksi varjoksi musertamaan avuttomat ihmispoloiset.

Mutta niinkuin kirkas salama valaisee avaruuden ja häikäisee loistolleen, on tähän kansan pimeyteen koittava valkeus yllättäen ja synkimänä hetkenä.

Vaikka näkökulmamme onkin rajoitettu, emme erehtyne nähdessämme pelon ja tuhoa ennustavan synkeyden lepäävän ihmiskunnan yllä uhkaavampana kuin koskaan aikaisemmin.

Mikä lohdutus ja ilo kuitenkin kaiken keskellä: Jumalan lupauksen valot kirkaavat loistavat yhä, tiheimmässäkin sumussa. Kristus on maailman toivo. Hänen syntyessään valkeni päivä, ja vaikkei hämäryys ole vielä väistynytäkään kaikkialta, elämme jo uutta aamua, Kristuksen kuninkuuden ja herruuden aikaa. Sydänten maailmoihin on koittanut sovitusyön lohdutus ja valo. Kuoleman varjon laaksosta, toivottomuuden synkimmästäkin yöstä saamme nyt kohottaa katseen ylöspäin, Herraa ja hänen kirkkauttansa kohti.

Olavi Tarvainen

Reservin upseerien ja aliupseerien toiminta kerhojensa mukana ja kerhojensa puolesta antaa oman lisänsä jäsentensä henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitäjänä. Mutta tällä toiminnalla on myös laajakantoisempi merkitys. Epäitsekkinä, pyyteettömänä työnä, päämääränä maanpuolustustahdon lujittaminen, se on maan tulevaisuuden eteen tehtyä suuriarvoista työtä, jota toivoisi yleisesti arvostettavan oikein, ja johon toivoisi mahdollisimman monen kansalaisen tulevan mukaan.

Toivotan maakunnan vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekeville kuin myös varuskuntien kantahenkilöstölle ja varusmiehille Rauhallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta. Toivon, että reserviupseerikerhojen ja reservin aliupseeriyhdistysten toiminta jatkuu edelleen yhtä voimallisena kuin kuluneenakin vuotena.

Eversti Martti Ryynänen.

Suomen vapaa elämänmuoto
on rakennettu hyvälle
naapuruussuhteille. Se
perustuu maan ja kansan
puolustusvalmiuden
takaamalle puolueetto-
muudelle.

Kulkiessaan tietään
suomalaisilta vaaditaan
palvelusaltista
puolustustahtoa.

Lämmin joulutervehdys
Pohjois-Karjalan
maanpuolustusväelle.

Eelis Kallapää

Kuvassamme Jussi Hirvonen, Mauno Saarelainen ja Liisa Parviainen tuomassa sankarivainajien omaisten seppelettä juuri paljastetun muistomerkin äärelle.

Ylevä sankarimuistomerkki Pyhäselkään

Pyhäinpäivänä 1962 toteutui pyhäselkäläisten pitkäaikainen toive muistomerkkin saamisesta viimeisten sotiemme sankareiden leposijalle. Tungokseen saakka oli juhlayleisö täyttänyt Pyhäselän kirkon kun kellot kutsuivat temppeleihin. Jumalanpalveluksen jälkeen kokoon-tui juhlakansa kirkkomäelle, jonka hallitsevalle rinteelle sankareiden muistomerkki oli pystytetty. Vaukuttavan paljastuspuheen piti evl Erkki Setälä. Puhe kokonaisuudessaan kuului:

Sankarivainajien kunnioitetut läheiset, hyvät aseveljet ja -sisaret, arvoisat juhla- vieraat

Velvoittava muisto on tänään, Pyhän Miesten päivänä kutsunut meidät tämän patsaan ympärille täällä kauniissa, kovia kokeneessa Karjalassa.

Niinkuin muuttolinnun siiven vä-lähdys syksyistä sineä vastaan — yhtä katoavan lyhyt on tämä muistolle pyhitetty hetki verrattuna niihin vuosisatoihin, jotka ovat kul-keneet yli tämän ihanan seudun ja kun nämä vuosisadat kertovat meille työstä ja taistelusta, rak-kaudesta, kärsimyksistä ja iloista, kuulumme itsekkin kaikki niihin, joita nyt ajattelemme menneinä ja joiden tomu on palannut kotiseu-dun multa. Mutta tällä muiston hetkellä ei katoavaisuuden ajatus täytä meitä surulla ja tuskalla,

vaan juhlamielellä ja hartaudella, sillä kuinka lyhyt elämämme päi-vä lieneekin, tunnemme tällä maankamaralla, tällä yhteisellä maapohjalla, olevamme yhtä niiden kanssa, jotka ovat olleet ennen meitä ja niiden kanssa, jotka tulevat jälkeemme. Meidän tietoi-suutemme täyttää tunne siitä, että on olemassa jotakin, joka liittyy meidät, nykyhetken kansan, mur-tumattomin sitein yht'aikaa meneisyyteen ja tulevaisuuteen, yhdis-tää katoavan elämämme sukupol-vien päättymättömään sarjaan. Me kutsumme isänmaaksi tätä salape-räistä voimaa ja tunnemme erityi-sesti tällä hetkellä sen juhlallisen läsnäolon. Sillä me olemme ko-koontuneet omistaaksemme tun-teemme ja ajatuksemme suurille isänmaallisille teoille, joiden muisto liittyy tämän seudun kunniakkaim-paan menneisyyteen.

Näillä seuduilla on kuolema so-dan hahmossa usein niittänyt kal-lista viljaa. Täällä ovat esi-isämme vereen ja henkeen saakka puolus-taneet kotiseutuaan tietoisina siitä, että elämän uhri ei ole liian kal-lis kun maa on vaarassa. Isän-maamme vapauden historian si-vuilla on nimenomaan Karjalalla kunniakas sijansa. — Pikkuvihan (1741—43) aikainen vapaaehtoinen Pohjois-Karjalan kansannousu pe-lasti koko maakunnan. Suomen so-dan 1808—09 aikainen kansannou-su maakunnassamme turvasi San-

delsin Savon armeijan itäisen sivustan. Kun maailmansota syttyi elokuussa 1914, alkoi koko Suomessa ja Pohjois-Karjalassa herätä toivo, että tämän mullistuksen yhteydessä Suomi vapautuisi Venäjältä. 1915 alkaneeseen jääkäri liikkeeseen osallistui Pohjois-Karjala huomattavalla tavalla, kautta maakunnan meni nuorukaisia Saksaan, mm. 20 Joensuun Lyseon oppilasta. Ja kun hetki oli lyönyt, oli Pohjois-Karjalan maakunta ensimmäisenä ensimmäisten joukossa. Enemmän kuin Pohjanmaa, nousi Karjala. Ja kun me 23 vuotta sitten, jolloin isänmaamme kohtalosta jälleen lyötiin arpaa, nousimme taisteluun, oli ainoana päämääränämme isänmaamme vapauden säilyttäminen ja maahan tunkeutuneen vihollisen pois lyöminen. Sanomattomin raskain uhrauksin tuo päämäärä saavutettiin. Nuo uhraukset olivat kumminkin välttämättömät. Vapaudesta on maksettava vapauden arvoinen hinta. Ei voiton varmuus, vaan velvollisuuden tietoisuus on sotilaan korkein hyve ja siitä tietoisuudesta sai syvimmän voimanlähteensä myöskin se rintama, joka yli 20 vuotta sitten muodostui. Monta uskollista suomalaista silmää sammui noina päivinä, moni nuori rinta vuoti verensä taistelutantereelle, mutta rivit eivät horjuneet. Kiitollisina siunaa Pohjois-Karjala ja koko isänmaa tänä päivänä heidän mielensä uljuutta, kuin myös heidän, jotka myöhemmin ovat poistuneet elämän rajan tuolle puolen, samoin kuin heidän, jotka vielä seisovat invalideina keskellämme.

Jos me voisimme kysyä sankari-veljiltämme, eivätkö he isänmaan

kutsusta tekisi sitä kerran vielä, niin me voisimme olla varmoja siitä, että jokainen heistä olisi valmis. Ja jos joskus vastaisuudessa, mistä kohtalo meitä varjelkoon, isänmaa joutuisi vaaraan, niin eikö jokainen olisi valmis henkensä hinnalla tuota vaaraa torjumaan. Maansa puolustaminen, sen vapauden turvaaminen, on jokaisen Suomen miehen ja naisen oikeus ja velvollisuus.

Suuret muistot ovat suuri velvoitus. Me emme ole tänään koontuneet vain osoittamaan kunniotusta sille uhrimielelle, joka kerran on ollut isänmaan vapauden turva, vaan myös vakuuttamaan, että niin on tulevaisuudessakin oleva. Tämän vakuutuksen lähetämme tänään tältä pyhäältä paikalta niille haudoille, kautta koko Suomen niemen, joissa kaatuneet soturimme lepäävät, Pohjois-Karjalan jääkärikenraali Erkki Johannes Raappanan muistoksi sepitetyn runon sanoin:

»Mutta te elätte, — elätte
aina.
Multa ei unhoon uljuutta
peitä.
Viiri on vapaa, se totuutta
hulmaa,
— ei Lakedaimon urhojan
heit!»

Tämän vakuutuksen näkyvänä merkinä nousee täällä Pyhäselässä se patsas, jonka ylvyät piirteet kohoavat syksyn taivasta vasten. Sukupolvien vaihtuessa on tämä patsas — se on toivomme — oleva muistutuksena jokaiselle, joka kulkee sen ohitse, siitä uhrimielestä, millä isänmaan vapaus on lunastettu. Se on mykällä kielellään vielä uskollisuuden vakuutuksen isän-

maamme kalleimpia muistoja kohtaan polvesta polveen.

Pyhäselkäläiset vanhemmat ja opettajat — viekkää lapsenne usein tälle pyhälle paikalle ja kertokaa heille näiden miesten isänmaanrakkaudesta ja uhrimielestä. — Tunte mattoman sotilaan haudalla palaa tavallisesti ikuinen liekki. Teidän on pidettävä huoli siitä, että suomalaisen sotilaan muistoksi palaa jokaisen sydämessä velvoittava tuli, joka ei koskaan sammuu.

Muistakaa, että Suomen vapaus on kymmenien sukupolvien yhteistyön tulos. Tämän vapauden suojeleminen, isien perinnön vaaliminen, se kuuluu nyt meille. Takana ovat taistelut, edessäpäin sukumme suuri tulevaisuus. Sitä ei riidalla rakenneta, ei vihan voimalla, vaan sovinnon ja yksimielisyyden. Ken isänmaata syvästi rakastaa, hän ei sisäisiä rajoja rakenna. Hän tunnustaa rajoista vain yhden ainoan — Suomen tasavallan rajan, joka Suomen kansan yhdistää ja meidät muista erottaa.

Olkoon tämä kivi, jonka kunnioitus ja rakkaus ovat nostaneet ja joka nyt aloittaa täällä isänmaallisen vartiopalveluksensa, kaukaisiin aikoihin saakka kehoitus ja velvoitus suuriin tekoihin ja itsensäkieltävään uhrimieleen, horjumattomaan uskollisuuteen sitä maata ja kansaa kohtaan, jonka meidän sydämemme kutsuu omakseen. Saakoon meissä tulla sydämen hiljaiseksi, velvoittavaksi käskyksi

»Se tunnussana, mi Suomenmaan vei urohot kuolon tielle, vei nälkää, vaaroja voittamaan, vei valoa voittamaan meille.»

Kaikki isänmaan tähden, Jumala synnyinmaatamme siunatkoon.

Pajastettu patsas on kuvanveistäjä Teuvo Kotilaisen tekemä ja valmistettu Vehmaan punaisesta graniitista. Patsastoimikunnan puolesta luovutti sen Pyhäselän seurakunnalle maisteri P. H. Koponen ja vastaanottajana oli kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Vihtori Piispanen.

Tämän jälkeen toivat patsaan äärelle sankarivainajien omaisten seppeleen Jussi Hirvonen, Mauno Saarelainen ja Liisa Parviainen ensinmainitun pitäessä puheen. Pyhäselän sotainvalidien seppeleen toivat Toivo Matikainen, Erkki Turunen ja Arvo Tikka. Pyhäselän reserviupseerikerhon, aliupseeriyhdistyksen sekä P-K:n reserviupseeripiirin ja reservialiupseerien P-K:n piirin seppeleen toivat Simo Vainio, Paavo Heinaro, Erkki Korhonen ja Kalevi Rätty, Pyhäselän kunnan ja seurakunnan seppeleen las kivat Viljo Tahvanainen, Erkki Siljamo ja Sakari Levonen, Pyhäselän Nuorisoseuran seppeleen Salomo Lievonen ja Leena Koponen. Soit tokunnan puhaltaessa puolustusvoimain kunniamarssia las kivat pohjoiskarjalaisten varuskuntien seppeleen evl A. O. Kaakinen sekä majurit V. Pekkarinen, A. Pesonen ja J. Alste. Lisäksi las ki kukkalaitteensa talousneuvos Yrjö Wahlgrén.

Paljastustilaisuuden päätteeksi veisattiin torvien säestyksellä Jumala omi linnamme.

Juhlaväelle tarjottiin Seurojen talossa kahvit ja kutsuvieraille oli järjestetty lounas Hammaslahden kansakoulun suojissa.

Muistojuhlissa piti tervehdyspuheen opettaja Martti Saarelainen selostaen muistomerkkihankkeen

vaiheita. Taiteilija Anna-Liisa Alan-ko lausui V. A. Koskenniemen runoja ja Pyhäselän Mieskuoro esitti laulua Aimo Leppäsen johdolla. Erittäin ansiokkaassa juhlapuheessa lausui agronomi Kauko Korhonen mm. nuorisoon ja kasvattajiin vedoten: »Velvollisuutemme on kasvattaa myös lapsemme siten, että he osaavat antaa isänmaalle arvoa. Kertokaamme nuorille Suomen vaikeista sotavuosista ja sankarivainajien työstä. Totuutta ei tarvitse koskaan hävetä.

Lehtori Martti Honkasen esitettyä yksinlaulua kanttori Väinö Turusen säestyksellä esitti sotilassoittokunta Sibeliuksen Finlandian.

Vapaan sanan aikana käytti puheenvuoron entinen Pyhäselän sielunhoitaja rovasti K. H. Mannerkorpi ja maisteri P. H. Koponen kiitti vielä kaikkia muistomerkkihankkeeseen osallistuneita.

Arvokas muistojuhla päättyi Maamme-lauluun.

KarJP:n vuosipäivä omistettiin 27. Jääkäripataljoonan veteraaneille

20. 11. 62 vietetty KarJP:n vuosipäivä omistettiin tänä vuonna jääkäriveteraaneille. Päiväjuhlassa esitti jääkärieversti Aarne Sainio muistelmia jääkäri liikkeen ajoilta, mukanaolleen välittömiä tunnelmia ja kokemuksia kertoillen. Esitys sai kuulijat kokonaan mukaansa ja nuoret jääkärit palkitsivat veteraanin kerronnan valtavin suosio-osoituksin.

Juhlaesitelmän jääkäri liikkeen vaiheista Pohjois-Karjalassa piti maisteri, res. vänr. H. Koukkunen. Alla pääosa hänen esitelmänsä:

Venäläisiä vastaan kohdistetun toiminnan alkuaikoina jakauduttiin kahteen leriin, joista toinen edusti myöntäväisempää suuntaa, toinen taas toiminnallisempaa, aktiivisempaa suuntausta. Viimeksi mainitun

piirissä perustettiin ns. Voimaliitto, jolle hankittiin aseita ulkomailta. Vaikka järjestö pian lakautettiin, oli se kuitenkin jo muokannut maaperää myöhemmälle aktiiviselle toiminnalle, joka huipentui jääkäri liikkeessä.

Kun venäläisten suomalaisia vastaan aloittamat painostustoimenpiteet 1910-luvulla vain entisestään voimistuivat, sai toivottomuus valtaansa monia sellaisiakin henkilöitä, jotka olivat aikaisemmin jaksaneet voimakkaastikin toimia venäläistyttämistä vastaan. Nuorison parhain ja voimakkain aines pysyi kuitenkin urhoollisesti vakaumuksensa takana. Kun ensimmäinen maailmansota v. 1914 alkoi, nähtiin siinä maan pelastuksen avain. Helmikuusta 1915 alkaen saivatkin ensimmäiset vapaaehtoiset Saksan

maaperällä partiolaisvalmennustilaisuuksiksi naamioiduilla kursseilla sotilaallisen koulutuksen alkeita. Monien vaikeuksien jälkeen saatiin lupa laajentaa tämän pienen kantajoukon jäsenmäärä kokonaisen pataljoonan vahvuiseksi elokuussa 1915. Tästä ajankohdasta alkaen kävi kaikkiaan 1.930 Suomen miestä 10—36 kk:n pituisilla kursseilla Saksassa saamassa sotilaskoulutusta. Näistä 310 miestä viipyi 10—23 kk. ja loput eli 1.620 miestä 24—36 kk.

Se, kuinka paljon kukin maakunta lähetti miehiä Saksaan, oli suuresti riippuvainen värväystoiminnan ulottuvaisuudesta sekä siitä, minkälaiset kulkuyhteydet asianomaiselta seudulta oli tulevien jääkärien määränpäähän, Saksaan. Kuitenkaan ei voi eikä saakaan aliarvioida sitä merkitystä, millä paikkaseudun yleisellä asennoitumisella isänmaata koskeneisiin kysymyksiin oli Paremmuusjärjestyksessä kolme jääkäriiliikkeen yhteydessä selvästi erottunutta maakunnallista kokonaisuutta olivat Pohjanmaa, Uusimaa—Helsinki ja Karjala. Näistä Pohjanmaalla ja Karjalassa oli vuosisatojen mittaan kaikkein selvimmin esiintynyt se talonpoikaisen vapauden ihannointi, mikä oli koko yhteiskuntaelämämme peruskivi jo vuosisatoja sitten. Huomattava on myös se, että esim. Uudenmaan—Helsingin alueelta lähteneiden joukko, joka edustaa toiseksi suurinta ryhmää, koostui pääasiassa opiskelijoista ja akateemisen loppututkimuksen suorittaneista henkilöistä, joista osa oli muista maakunnista etelään siirtyneitä. Kun otamme huomioon tämän seikan sekä sen, että Karjala

lähetti isänmaan vapauttajien kantajoukkoon vain oman maakunnan miehiä sekä suureksi osaksi tavallisia kansanmiehiä, havaitsemme, että ero muihin maakuntiin Pohjanmaata ehkä lukuunottamatta, oli varsin selvä. Karjalassa vapausajatus oli suuremmassa määrin kuin muualla koko kansan asia.

Tutkiessamme Karjalan kansan menneisyyttä, saamme kerran toisensa jälkeen havaita sen rohkeuden ja päättäväisyyden, jolla esi-isämme täällä ovat vapauden ja oikeuden asiaa vuosisatojen mittaan ajaneet. Merkille pantaavaa on myös se, että tämä kerran toisensa jälkeen tapahtui vapaaehtoisuuteen pohjautuen.

Niinpä esim. 1600-luvun lopussa ja 1700-luvun alussa, kun muualla Ruotsi-Suomessa perustettiin ns. ruotujakoinen sotaväki, Karjalan kansa ei sitä hyväksynyt, vaan pyysi kuninkaalta, että tämä olisi antanut jokaiseen taloon aseita, joilla kotiseutua olisi voitu omatoimisesti puolustaa. Karjalaisten käsityksen mukaan ei jokin tietyn järjestelmän pohjalla laadittu puolustusorganisaatio voinut tuohon aikaan olla kunnollinen turva vihollista vastaan. Turvallisuuden saattoi taata vain kansan oma toiminta, se, että jokainen »kynnelle kykenevä» maakunnan asukas oli oman kotikontunsa puolustajana. Karjalaiset olivat vaikeina aikoina saaneet oppia Korkeimman avun lisäksi turvaamaan vain omaan apuunsa, jonka kautta kyettiin kestäämään mm. 1700-luvun monet koettelemukset ja vaikeat ajat. Kun 1800-luvun alussa syntyi tuo maamme myöhemmille kohtaloille niin merkityksellinen Suomen sota, olivat Karjalan talonpojat taas omatoimisesti ja menestyksellisesti maakuntansa ja koko isänmaan asialla. Vastustajaansa nähden perin puutteellisesti varustettuina ja vailla perusteelli-

sempaa sotilaskoulutusta he torjuivat vihollishyökkäykset kerran toisensa jälkeen ja estivät suuren osan kotiseudustansa joutumasta vihollisen käsiin. Karjalan mies luopui taistelusta vasta sen jälkeen, kun muu Suomi oli sen jo tehnyt. Näistä tapahtumista kertovat meille kotiseutumme historia ja ne muistomerkit, joita Pohjois-Karjalan urhoollisille talonpojille on tänne pystytetty. Kun kuulemme puhuttavan rajakapteeni Olli Tiaisesta ja hänen talonpoikaisjoukostaan, meidän on syytä omistaa kiitolliset ja kunnioittavat ajatukset kansakuntamme parhaille miehille. Heissä isänmaanrakkaus ja uskollisuus kansaa, sekä heille ja varmaankin myös meille niin kallista kotiseutua kohtaan pääsi mitä loistavimmalla tavalla esille.

Oli täysin luonnollista, että jääkäriliike ei kansalliseksi liikkeeksi laajennuttuaan voinut jättää Pohjois-Karjalan väestöä kylmäksi ja välinpitämättömäksi, vaan jälleen kerran, nyt ratkaisun suuren hetken koitettua, tahdottiin täälläkin antaa oma panos isänmaan vapautusteluun. Jääkäriliikkeen johtajistokin tunki suurta luottamusta pohjoiskarjalaisia kohtaan, mikä ilmeni siinä, että yksi Suomesta Saksaan värvättyjen jääkäreiden käyttämistä salaisista kulkureiteistä, ns. etapiteistä, järjestettiin kulkemaan Nurmeksen kautta Hyrynsalmelle sekä sieltä edelleen Ruotsiin ja Saksaan. Tämän reitin varrelta suoritettiin lisäksi värväystoimintaa, ja täten Pohjois-Karjala auttoi jääkäriiliikettä eteenpäin suuremmissa määrin kuin useimmat muut Suomen maakunnista.

Niistä 1930 jääkäristä, jotka jääkärimatrikkeli mainitsee, oli Karjalan miesten osuus, kuten on jo tullut sanotuksi, kolmanneksi suurin: 1.234 miestä. Tämä luku edustaa koko jääkärimäärästä noin kahtatoista prosenttia ja jokaista tuhatta miespuolista karjalaista kohti lähti Saksaan noin yksi mies. Pohjois-Karjalan osuutta ei jääkäriiliikettä koskevissa yleistutkimuk-

sisssa ole erikseen mainittu, mutta laskelmieni mukaan lähetti maakuntamme Saksaan n. 70 miestä, mikä on alueen asukasluvun huomioon ottaen varsin korkea lukumäärä. Se edustaa prosentuaalisesti suurempaa määrää kuin muun Karjalan osuus. Tähän joukkoon ei lisäksi ole laskettu mukaan niitä jääkäreitä, jotka elämänsä myöhemmässä vaiheessa ovat tulleet pohjoiskarjalaisiksi, työnsä tai muiden suhteittensa kautta maakuntaamme liitetyiksi, vaan mukana ovat vain Pohjois-Karjalassa syntyneet miehet. Käytännöllisesti katsoen kaikista maakunnan pitäjistä saatiin Saksaan ainakin yksi mies. Edullisimmassa asemassa ovat olleet ne pitäjät, jotka ovat välittömimminkin joutuneet kosketuksiin jääkärireittien ja siten myös värväystoiminnan kanssa. Nurmeksesta, joka oli yksi tärkeä etappipaikka, lähti Saksaan yhteensä 20 miestä, millä lukumäärällä Nurmes pääsee koko Suomeakin ajatellen aivan kärkipäähän ja Pohjois-Karjalan jääkäritilastoa ajatellen ylivoimaisesti ensimmäiselle sijalle. Alueella Joensuu—Pielisensuu syntyneitä jääkäreitä on matrikkelin mukaan 12 miestä ja kolmannella sijalla olevalta Lieksa—Pielisjärvi alueelta on Saksaan lähtenyt kahdeksan jääkäriä. Muista pitäjistä mainittakoon Rautavaara ja Juuka, joista molemmista lähti neljä miestä sekä Tohmajärvi ja Rääkkylä, joista lähti kummastakin kolme miestä. Muut pitäjät ovat lähettäneet matkaan yhden tai kaksi miestä.

Sosiaalisessa mielessä edustavat Pohjois-Karjalan jääkärit hyvin monipuolista kokoonpanoa. Pääosa lähteneistä oli tavallisia kansanmiehiä, mutta lukeneempiakin oli joukossa. Voimme täydellä syyllä sanoa, että maakuntamme jääkärijoukko edusti koko väestöä ja jääkäriperinne on siten kaikkien pohjoiskarjalaisten omaisuutta. Tällaiseksi sen teki myös se yli kaikkien yhteiskunnallisten rajojen ulottunut etappitoiminta, jossa erityisesti maakunnan pohjoisimpien pitäjien,

Nurmeksen ja Kaltimon väestö, oli innostuksella mukana.

Tästä seikasta ei saa oikeata kuvaa lukemalla aiheesta kirjoitetuista teoksia, vaikka nekin osaltaan tietenkin valaisevat kauniilla tavalla maakuntamme väestön isänmaallista katsomusta. Parhaiten tämän seikan saa tuntee kulkiessaan ja liikkeessään omakohtaisesti etappiteillä. Minulla oli viime kesänä Suomen Historiallisen Seuran muistitietotoimikunnan lähettämänä tutkijana ainutlaatuinen tilaisuus kuin kulkea uudelleen jääkäreiden tie. Sain tilaisuuden haastatella Nurmeksen seudun vielä elossa olevia jääkäriilikkeessä mukana olleita henkilöitä ja kerätä näiden miesten ja naisten omakohtaisia muistitietoja kansamme historian suurten päivien ajalta.

Tämä matka oli minulle todellinen elämys. Jokainen hetki, jonka vietin näiden vanhusten parissa, toi esille uutta ja arvokasta tietoa ja se avasi näkemystäni ja voimisti omakohtaista isänmaanrakauttani aivan verrattomalla tavalla. Ja mikä parasta, sain todeta kerta kerran jälkeen, kuinka todella suuressa määrin siellä jääkäriilike ollut ja jääkärihenki edelleen on koko kansan asia. — Isänmaallinen mieliala vallitsi siellä

kaikkialla ja jokaisessa tapaamassani henkiössä. Uskon tai ainakin toivon, että näin on jokaisen Pohjois-Karjalan asukkaana kohdalla. Perinteet velvoittavat!

Ankaria velvollisuuksia, mutta ei minkäänlaisia oikeuksia. Miehilta, jotka niissä olosuhteissa epävarmaan tulevaisuuteen luottaen olivat ryhtyneet valmistautumaan isänmaansa ratkaiseviin taisteluihin, vaadittiin ennen kaikkea suurta, kaikkivoipaa uskoa, nuoruuden väkevää innostusta. Kaikki oli uhrattava — kotimaassa oli vihollisen hirttonuora valmiina, paluutietä ei ollut. Isänmaan suurelle asialle vihkiytyneet nuorukaiset jättivät kotinsa, ystäväpiirinsä, opintonsa, ammattinsa, hävisivät salaperäisesti, usein hyvästiä jättämättä. Heidän nimensä mainittiin siitä lähtien kuiskaten, varovaisesti oveen pälyillen. Miehestä mieheen, talosta taloon alkoivat kulkea kertomukset »Saksan jääkäreistä», salaperäisen sadunhohteen ympäröimistä uskalkoista, jotka harjoittelivat josakin kaukana, sortajan mahtavan vihollisen luona sotataittoa, oppien suomalaisen miehen ikivanhaa ammattia.

»kun painui päät muun kansan,
maan,
me jääkärit uskoimme yhä.»

Naisjaoston toiminnasta

Olimme jälleen kokoontuneet kerhoiltaamme. Meitä oli runsaasti toistakymmentä jäsentä paikalla, osa aina syrjäkylistä asti saapuneita. Hauskaa oli jälleen tavata, ja asioita olikin harkittavana paljon, sillä joulou oli tulossa sitä edeltävine tavanomaisine myyjäisineen ja pikkujouluineen. Tänä iltana piti myöskin suunnitella, millä tavalla muistaisimme jaostomme kummi-poikaa jouluna.

Joukossamme oli yksi ensikertalainen, joka hiljaisena seurasi van-

hempien »tyttöjen» vilkasta keskustelua. Tässä seurassa ei kenenkään tarvitse pitkään olla syrjästäkatelijana, ja niinpä tulokas saikin heti tuoreeltaan kuulla, kuinka kaikki naisjaoston puitteissa käy.

»Oikeastaanhan olemme paikkakunnan reserviupseerikerhon, sen kaikinpuolisen toiminnan tukijoita. Kun kerho järjestää kilpailuja, niin olemme muonittamassa, ja tarjoamassa mehua maaliin väsyneinä saapuville kilpailijoille. Suurena tavoitteenamme on saada lahjoittaa

kerholle oma lippu, mikä hanke kysyy suhteellisen paljon varoja. Niiden hankkimiseksi järjestämmekin vuosittain myyjäiset ja pidämme arpajaisia. Kerhoilloissamme saamme myös kahvirahoina sievoiset summat vuoden mittaan kokoon. Mutta voidakseen reippaasti toimia, on kunto pidettävä korkealla ja niinpä yhtenä tärkeänä toimintamuotona naisjaostossamme on ulkoilun harrastaminen. Tässä mielessä järjestämme yhteisiä hiihtoja kävelyretkiä. Jäsenistöstämme valitaan vuosittain erikoinen »urheilu-upseeri», jonka tehtävänä on sopivasti patistella laiskimmatkin joukostamme »ylös, ulos ja lenkille».

Saadaksemme kaikki jäsenemme mukaan toimintaan, teemme pari kertaa vuodessa retken jonkun syrjäkulmalla asuvan jäsenemme luo. Tällaiset retket ovatkin omiaan luomaan sitä oikeata yhteenkuuluvaisuuden henkeä, joka on yksi menestyksellisen toiminnan perusehtoja. Näillä retkillä, jotka teemme yhdessä kerhon jäsenten kanssa, on joskus mukana lapsetkin. Tunnelma on aina kodikas ja välitön, joten pääsemme tutustumaan helpommin, kuin n.s. kokousten puitteissa.

Naisjaostomme työssä viehättää meitä ehkä eniten se seikka, että kuulumme miestemme kanssa sa-

maan kerhoon ja yhdessä teemme työtä isänmaan, oman paikkakuntamme ja kotiemme hyväksi. Meiltä ei vaadita liian paljon työtä kodin ulkopuolella, seikka, joka on hyvin tärkeä tänä kiireisenä aikana. Ei vaadita enempää, kuin mihiin kohtuudella pystymme ja tehtävät jaamme taitojen ja mahdollisuuksien mukaan. Parasta onkin, että keskuudessamme vallitsee oikea henki, tietoisuus siitä, että kuulumme samaan renkaaseen, missä yhteisvoimin koetamme kasvattaa itseämme ja toisiamme oikeaan isänmaallisuuteen. Onhan meidän sitten edelleen kylvettävä lapsiemme sydämiin isänmaan rakkautta, — ja nuorisossa on maamme tulevaisuus. Omalla toiminnallamme voimme olla nuorille hyvänä esimerkkinä ja esimerkin voima on tehokkaampi kuin sanat.»

Selostus uudelle jäsenelle oli viennyt pitkän ajan. »Mutta onpa teillä monenlaista toimintaa», oli hänen toteamuksensa, kun huomasi selostuksen olevan lopussa. Niinpä niin. Naisjaoston työkenttä on laaja ja toiminnan mahdollisuuksia paljon. Mutta yhtenä edellytyksenä toiminnan edelleen tehostamiselle on se, että kaikki jäsenet saadaan aktiivisesti toimintaan mukaan.

»Yksi joukosta»

Uutisia

Piirimme alueella saavutetaan tänä vuonna reservialiupseeripiirin ja yhdistysten järjestämien filmitilaisuuksien ja esitelmien uusi enätys. Kiitos niille, jotka avustivat koneiden hankintaa.

Kuten lehdessämme olevasta ilmoituksesta käy selville on Joensuuassa Kirkko- ja Niskakatujen kulmauksessa avattu **Joensuun Erä-Urheilu Oy**-niminen metsästys-, ka-

lastus- ja urheiluvälineiden kauppa. Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piiri ry on eräs yhtiön osakkaista.

Filmien saanti eri tilaisuuksiin helpottuu, kun jokainen tilaaja palauttaa heti sellaiset filmit, joita ei enää tarvitse, sillä toisella paikkakunnalla saattaa juuri sillä filmillä olla kysyntää.

Reservin upseerit ja aliupseerit kilpailevat vuosittain paremmuudesta liittojensa välisessä ampumahiito-ottelussa. Maanpuolustuslehti Peitsi on lahjoittanut tähän kilpailuun kiertopalkinnoksi Tapio Wirkkalan suunnitteleman Peitsi-maljan sekä siihen liittyvät, vuosittain voittajalle jäävät pienoismaljat. Kuvamme on luovutustilaisuudesta. Vasemmalla kiertopalkinnon vastaanottajat, everstiluutnantti Lauri K. J. Tukiainen Reserviupseeriliitosta, vääpeli Arnold Stenvall Reservialiupseeriliitosta sekä luutnantti Olavi Sohlberg, oikealla luovuttajat kapteeni Lennart Kinnunen ja päätoimittaja Aarne Pönkänen.

URHEILUPALSTA

Kilpailukalenteri vuodelle 1963.
(Tallettakaa!)

Kerhot ja yhdistykset, järjestäkää ns. aluekilpailut ajoissa. Tammikuu ja helmikuun alkupuoli on varattu näitä kilpailuita varten. Järjestämisvuorossa oleva yhdistys huolehtikoon siitä, että valmistelut tulevat kunnollisesti ja aikoinaan suoritetuiksi ja kutsut

toisille yhdistyksille ja piirille (tiedoksi) lähetetyiksi!

1. 1.—15. 4. 63 **kuntohiihto** kaikissa kerhoissa ja yhdistyksissä. Kaikki 10 km ja sitä pidemmät hiihtomatkat korteille!

27. 1. HöU:n kansall. ampumahiitokilpailut. Kehoitetaan osallistumaan seurojen joukkueissa.

2—3. 2. SHL:n piirinmest.kilpailut.

24. 2. RUL:n ja RAuL:n ampu-mahiihdon YT-kilpailu Hyvinkääl-lä.

3. 3. Piirin talvimestaruuskilpai-lut YT-kilpailuina Nurmeksessa. Varuskuntien kerhot osallistuvat.

10. 3. RUL:n talvimestaruuskil-pailut, RAuL:n talvimestaruuskil-pailut Haapajoella.

24. 3. Piirin ampumahiihtomesta-ruuskilpailut YT-kilpailuina Ilo-mantsissa.

1. 4.—30. 6. **Kuntoammunnat** ker-hoissa ja yhdistyksissä.

25—26. 5. Partiokilpailu YT-kil-pailuna Ylämyllyllä.

26. 5.—3. 6. Res.au.yhdistysten kotirata-ammunnat »Lehden pys-syistä».

31. 5.—3. 6. RAuL:n kilpailujoh-tajakurssit Vuokatilla.

9.—10. 6. RUL:n RAuL:n partio-kilpailut Seinäjoella.

15.—16. 6. Piirin ampumamesta-ruuskilpailut YT-kilpailuina Ontto-lassa.

3.—4. 8. RAuL:n ampumamesta-ruuskilpailut Kajaanissa.

10.—11. 8. Sot. 3-ottelu YT-kil-pailuna Joensuussa.

15. 8.—15. 11. **Kuntomarssi** kai-kissa kerhoissa ja yhdistyksissä.

17.—18. 8. RUL:n ja RAuL:n sot. 3-ottelukilpailut Valkeakoskella.

24.—25. 8. RUL:n ampumamesta-ruuskilpailut Haminassa.

8. 9. Piirin syysmestaruuskilpai-lut YT-kilpailuina Tohmajärvellä. Varuskuntien kerhot osallistuvat.

22. 9. RUL:n syysmestaruuskilpai-lut Jämsässä, RAuL:n Kotkassa.

13. 10. RAuL:n autopartiokilpai-lu Helsingissä. Res.upseereille va-rattu oma sarja.

20. 10. Piirin autopartiokilpailu YT-kilpailuna Enossa.

TIEDOITUKSET

Jouluaton kunniavartiot ja va-laistus sankarihaudoille on kerho-jen ja aliupseeriyhdistysten yhteis-toiminnassa seurakuntien, partio-laisten ja muiden järjestöjen kansa muistettava järjestää.

Kuntohiihto alkaa jo 1. 1. 63. Kunnosta hiihtovälineesi ja läh-de lenkille! Tärkeintä on oman kunnan ja liikuntatarpeen tyydyt-täminen, mutta vertailupohjan saa-miseksi myös tulosten luetteloi-minen, kuntokortin täyttäminen!

Reservin upseeri ja reservin ali-upseeri, tarkista oletko muistanut maksaa kerhosi ja yhdistyksesi jä-senmaksun!

Reservin Aliupseerien P-K:n pii-rin arpajaistilitykset tehtävä vii-pymättä osoitteella: Johannes Rä-mänen, Kaltimo Osuuskassa.

Seuratkaa kilpailukalenteria täs-sä numerossa?

Osallistukaa joukolla yhdistys-tenne vuosikokouksiin.

Eno.

9. 1. klo 19 Enon Reserviupseerit ry:n vuosikokous Invabaarissa.

27. 1. klo 15 Enon Reserviali-upseerit ry:n vuosikokous Invabaarissa.

Joensuu.

24. 12. 62 klo 17 Reserviupseeri-kerhon hengellisen veljespiirin jär-jestämä kirkkojuhla Pielisen-suun kirkossa. Klo 18.45 seppeleen-lasku ja kunniavartiot Joensuun sankarihaudalla.

2. 1. 63 klo 19 Joensuun Seud. Res.aliups. johtokunnan ja jaosto-jen kokous vuosikokouksen valmis-telua varten Karjalan Talon »Suo-järvessä».

21. 1. 63 klo 19 Joensuun Reser-viupseerikerhon vuosikokous Kar-jalan Talossa.

23. 1. 63 klo 19 Joensuun Seudun Reservialiupseerit ry:n vuosikokous Karjalan Talon ravintolaan.

Joensuun Reserviupseerikerhon harjoitustilaisuudet Urheilutalossa tiistaisin klo 17—21.30 lentopallovoimistelusalissa, ammunta sisäämpumaradalla.

Joensuun Seudun Reservialiupseerien harjoitusilta torstaisin klo 17—21,30 sisäämpumaradalla.

Ilomantsi.

20. 1. 63 klo 13 Ilomantsin Reservialiupseerit ry:n vuosikokous Rajan luontosalissa.

Kiihtelysvaara.

16. 1. 63 klo 19 Kiihtelysvaaran Reservialiupseerit ry:n vuosikokous Osuuskassan kokoushuoneessa.

Turo koko Suomen housumestari

**SAASTAMOISEN
housubaarista**

HOUSUT JOKA MIEHELLE

Porokylä

Kontiolahti.

15. 1. 63 klo 18.30 Kontiolahden Reserviupseerikerhon vuosikokous.

Nurmes.

13. 1. 63 klo 13 Nurmeksien Reserviupseerikerhon ja naisjaoston vuosikokoukset Kauppatalossa.

13. 1. 63 klo 17 Nurmeksien Seudun Reservialiupseerit ry:n vuosikokous kauppatalossa.

Rääkkylä.

15. 1. 63 klo 19 Rääkkylän Reserviupseerikerhon vuosikokous apteekilla.

Tohmajärvi.

7. 1. 63 klo 19 Tohmajärvi-Värttilän Reserviupseerikerhon vuosikokous Rajassa. Sitä ennen klo 17.30 pokaaliammunta.

20. 1. 63 klo 14 Tohmajärvi-Värttilän Reservialiupseerit ry:n vuosikokous Mäkipirtissä.

Reservin Aliupseerien Pohjois-Karjalan piiri ry:n vuosikokous on 3. 2. 63 klo 14.00 Karjalan Talon ravintolassa.

Pohjois-Karjalan Reserviupseeripiiri ry:n vuosikokous on 10. 2. 63 klo 14,00 Hotelli Pohjois-Karjalassa.

VARATTU JOENSUUSSA

Piirimme maanpuolustusväelle!

Vuoden jälleen päättyessä kiitän piirin alueella toimivia res.ups.kerhoja, niiden toimihenkilöitä ja toiminnassa mukana olleita jäseniä kuluneen vuoden aikana vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi tehdystä työstä. Samoin kiitän kerhojen naisjaostoja siitä tuesta, jota kerhot ja piiri ovat saaneet. Taloudellinen tuki, jota myös tämän lehden ilmoittajien kautta ja monella muulla tavoin on osaksemme tullut, on toiminnallemme ollut ratkaisevan merkityksellinen. Lausumme siitä parhaat kiitoksemme.

Emme milloinkaan saa unohtaa, että meillä on sekä oikeus että velvollisuus varautua puolustamaan tätä hyvää maata, jonka olemme omaksemme saaneet ja jonka entistä parempana tahdomme jättää lapsillemme. Tietoisuus tästä olkoon edelleenkin toimintamme perustana.

Toivotan kaikille jäsenillemme ja ystävillemme Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta.

Simo Vainio

Pohjois-Karjalan Reservialiupseerit!

Emme saa kokea jakamattoman rauhan ja hyvän tahdon aikaa tänäkään jouluna ulkonaisesti, sillä maailmaa hallitsee levoton olotila ja riitamieli. Kateus ja vallanhimo vaivaavat kansakuntia ja niiden johtajia kaikilla seuraamuksillaan.

Omassa maassamme on keskinäinen kanssakäymisemme samanlaisista; ei mikään yhteisö, ei edes kansankirkkomme ole säästynyt yhä kärjekkäämmiltä suuntariidoilta.

Onko meidät tosiaankin sokaistu, ettemme näe mitä seuraamuksia on hengellisen- ja henkisen elämämme polkemisella siihen alennuksen tilaan missä se nyt on. Emmekö eris-

täytymisellämme ja hajallaan olen, sekä omanvoitonpyynnillämme menetä mahdollisuuksiamme kokonaisuutemme puolustamiseksi?

Veljet, suomalaiset! Meidän on koottava voimamme, tai meidät saatetaan sellaiseen tilaan, että meiltä viedään sekä henkiset että aineelliset varamme, kukaties vapautemmekin vierasiin käsiin.

Kiitän v. 1962 aikaisesta työstä kaikkia piirin res.aliupseereja! Vielä muutama tällainen toiminnan vuosi!

Hyvää Joulua ja Onnekasta Uutta Vuotta!

Arvi A. Lallukka

NURMEKSESSA :

Nurmeksen Kauppa Oy, Nurmeksen Rauta Oy
Nurmeksen Sementtivalimo, Porokylä
Huoltoasema V. Hurskainen, Porokylä
Kemikalio, Porokylän apteekin talo
T:mi Albin Kettunen, Porokylä
T:mi M. Kinos, Nurmes, puh. 72
Kulta- ja Kellosepänliike A. O. Koistinen
Nurmeksen Bensiini Oy, puh. 470
Nurmeksen Huonekalukeskus, Porokylä, puh. 151
Nykäsen Sähköliike, Nurmes, puh. 238
Porokylän Urheilu- ja Koneliike V. Kiiskinen
Hilma Pyykönen, Porokylä, puh. 76
Raja-Karjalan Osuusliike, Nurmes
Tiaisen Hautausseimistö ja Kukkakauppa, puh. 450
Udd & Udd, Nurmes, puh. 500

Jukolan Osuuskauppa Nurmeksen Osuuskaassa

Nurmes – Porokylä

Nurmes

Pohjolan Vaatetus

Nurmes, puh. 463

KOKO PERHEEN VAATETTAJA

Nurmeksen Osuusmeijeri

Porokylä
Puhelin: Meijeri

Nurmeshovi

Nurmes

Pehkonen

Porokylä – Lieksa – Juuka – Kaltimo

Suosikaa kannattajiamme!

KITEELLÄ :

Keski-Karjalan Säästöpankki, Kitee - Tohmajärvi - Tuupovaara

Kiteen Osuuskauppa

Kiteen Talouskauppa

Sirotar

Kiteen Vesi- ja Lämpö, H. Kupiainen

Kello- ja Silmälasi-liike, E. Ruotsalainen, puh. 28

Kiteen Kuvapalvelu, puh. 149

Kiteen Osuuskassa, kotoinen pankki

Kiteen Ruoka-Aitta, A. Hannukainen, puh. 215

Kiteen Uusi Kotileipomo, N. Saurikoski, puh. 101 ja 138

ILOMANTSISSA :

Ilomantsin Osuuskassa, Ilomantsi - Kivilahti

Ilomantsin Säästöpankki

LIEKSASSA :

Lieksan Autokeskus

T:mi Lieksan Herkku Kahvi Baari, Pielisentie 20

Pekka Höttönen Oy, Pielisentie 24, put. 209

Kalastus- ja Urheiluliike V. Karpin, Pielisentie 21, puh. 211

Lieksan Kauppa Osakeyhtiö

Lieksan Kirja- ja Paperikauppa Oy, Lieksan; Pankkakoski

Kello-, Kulta- ja Optillinenliike T. Kauhanen

T:mi S. Kotilainen

Vaatetusliike H. Kähkönen, Pielisentie 22

Lieksan Leninki ja Tekstiili

Otto Pehkonen Oy Kello-, Kulta- ja Silmälasi-liike

Pielisen Kumi Oy, Lieksa, Nurmes, Kuhmo

Osuusliike Pielinen

Rotko Oy Valmisvaateliike

Lieksan Seurahuone

Lieksan Talouskauppa, KOP:n talo, puh. 550, Rotkont. puh. 640

JUUASSA :

Juuan Kemikaali- ja Paperikauppa

Kahvila-Baari, Rostovi

V. Pääskyvuori Sauna-Pesula

Radioliike J. Kallinen

V. Peltola Tekstiiliä

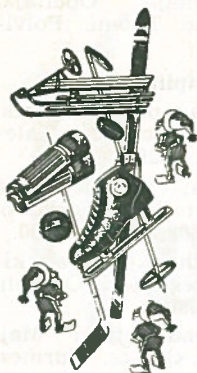
Juuan Leipomo

Otto Parviainen

Radioliike U. Sutinen

Kenkäkauppa E. Miettinen

Suosikaa kannattajiamme!

JOENSUUN ERÄ-URHEILU OY on avannut myymälän erittäin avarassa ja valoisassa huoneistossa, Niskak. 11, urheilu-, kalastus-, metsästys- ja ampumatarvikkeiden erikoisliikkeen.

Tarjoamme palveluamme myös Pohjois-Karjalan reservi-upseeri- ja aliupseeriväelle. Koska ko. yrityksessä on osakkaana myös Reservin Aliupseerien P-K:n piiri r.y. yhdessä SVUL:n P-K:n piirin ja useiden urheilumiesten lisäksi, on pyrkimyksemme kaikin käytettävissämme olevin keinoin tuoda, normaalin kaupankäytintavan ohella, apuamme kerhoille ja yhdistyksille niin erikoishankintojen kuin ohjaustenkin muodossa. Ennenkaikkeaa tulemme kiinnittämään erikoista huomiota juuri tarvitsemienne kilpailuseiden ja -välineiden yhteishankintoihin, jolloin voimme toimittaa ne Teille melko edullisesti.

- Nyt ajankohtaisista varusteista mainitsemme juuri saamamme uuden sormikasmallisen

HIITOKÄSINEEN,

jota käyttävät ampumahiihtäjiemme valiot, kuin myös kilpa- ja sunnuntaihihtäjät. Se on myös kestävä ja kaunis pitokäsine.

- Meiltä saatte myös erikoisesti ampumahiihtäjille valmistetun

ASENKANTOHIHNAYHDISTELMÄN,

jolloin ase- n mukana kuljettaminen on kätevää.

Harkitessanne urheiluvälineiden hankintaa niin kilpailu- kuin harrastusmielessäkin, kannattaa Teidän poiketa meillä, sillä uudesta ja täydellisestä valikoimastamme löydätte varmaan sopivat varusteet niin hintansa kuin laatunsa puolesta.

Joensuun Erä-Urheilu Oy

JOENSUU - NISKAKATU 11 - PUH. 48 08.

Osoitteita piireissä

Reserviupseeripiirissä:

Puheenjohtaja: Metsänhoitaja, kapt. res. Simo Vainio Joensuu Sepänk. 7, puh. toimeen 2416, kotiin 2259.

I varapuheenjohtaja: Kaupunginjohtaja, kapt. res. Tauno Juntunen, Kouluk. 11, puh. toimeen 3512, kotiin 2566.

II varapuheenjohtaja: Opettaja, kapt. res. Väinö Tuomi, Polvijärvi, puh. 40.

Reservialiupeeeripiirissä:

Puheenjohtaja: Kauppias, väep. res. Arvi A. Lallukka Joensuu, Kalevank. 4 B, puh. 2629.

Varapuheenjohtaja: Toimitusjohtaja alik. res. Kalevi Rätty, Torik. 5, puh. toimeen 4808, kotiin 4030.

Siht. ja rahastonhoitaja: Pankkivirkailija alik. res. Matti Oranen, puh. toimeen 4460.

Piirien toiminnanjohtaja: Maj. evp M. Virmakoski, os. Nurmes, puh. 306.

Piirien toimisto: Joensuu Siltak. 14 A 6, puh. 4577.

Tohmajärvellä:

Myllyniemen Saha

Uusi-Värtsilä

Hedelmät, lipeäkalat, kinkut, herkkubroilerit, erikoismausteet

L. MUHONEN

Puh. 131-132

Osuusliike Yhteishyvä

Tohmajärvi

Polkupyöräliike

EERO KARHU

Puh. 163

TIILIKAINEN

ASUSTE HIRVONEN

Tervetuloa joulustoksille!

Kontiolahdella:

KONTIOLAHDEN OSUUSKASSA

Kirkonkylä - Romppala - Kontioranta

SÄÄSTÖPANKKI, Kontiolahti, puh. 3

KUKKA JA PUUTARHAPALVELU, E. LAINAMA, puh. 36

RÄSÄSEN KIRJAKAUPPA OY, puh. 15

Polvijärvellä:

POLVIJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI

PUH. 37

Avoinna klo 9.00-14.00, 15.30-16.30